

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 22. januar 2021
FVM 009

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Brexit-aftalen på fiskeriområdet

KOM-dokument foreligger ikke

Handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Storbritannien danner rammen om det fremtidige samarbejde på fiskeriområdet mellem de to parter, herunder vedrørende en fordeling af fiskerimulighederne for de fælles bestande, adgangsbestemmelser og sanktionsmekanismer. Dette notat beskriver aftalens hovedpunkter på fiskeriområdet. Fiskeridelen af aftalen er vedlagt som bilag. Det bemærkes, at der er stillet en række spørgsmål til Kommissionen, herunder om blandt andet beregninger og sanktionsafsnittet. Forståelsen af aftalen kan således udvikle sig i takt med den fortsatte dialog med Kommissionen.

Overordnet indeholder aftalen målsætninger for samarbejdet i overensstemmelse med principperne om langsigtet bæredygtig forvaltning (både miljømæssig, social og økonomisk), herunder princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte (kendt som maximum sustainable yield, MSY). Som bilag vedlægges uddrag af handels- og samarbejdsaftalen vedrørende fiskeriområdet.

Fordelingen af fiskerimulighederne for de fælles bestande

Forhandlingsresultatet sikrer en fordeling af fiskerimulighederne for de fælles bestande mellem de to parter, i hvert fald frem til den 30. juni 2026 for så vidt angår de bestande, der er delte mellem EU, Norge og Storbritannien (bilag fish.2a), samt kyststatsbestande (bilag fish.2b). For de bilaterale bestande, der indgår i bilag fish.1, vurderes fordelingen umiddelbart først at kunne tages op til revision i forbindelse med evalueringen af aftalen i 2030.

I tilpasningsperioden reduceres EU's fiskerimuligheder i perioden 2021-2025 med 25 % af værdien af EU's hidtidige fangster i britiske farvand. Dette sker som hovedregel med en indfasning, hvor der startes med en reduktion på 15 % i 2021. Reduktionen i EU's fiskerimuligheder er for visse af de fælles bestande, og ikke alle. Niveauet af reduktionen på den enkelte bestand varierer. Kommissionen har bestræbt sig på, at man internt i EU ikke har forrykket afgørende på balancerne i adgangs- og kvoteforhold, og dermed sikret en nogenlunde lige byrdefordeling blandt EU's fiskerilande, selvom det umiddelbart vurderes, at visse lande (ikke Danmark) påvirkes mere af kvotereduktionerne end andre. Dog vurderes det, at det danske demersale fiskeri (efter blandt andet torsk, mørksej, havtaske og kuller) rammes hårdt af aftalen. Dette skal desuden ses i lyset af, at det danske demersale fiskeri har en relativt lavere afhængighed af britiske farvande, end det danske pelagiske fiskeri og industrifiskeriet. Over-

ordnet set er den foreløbige vurdering, at aftalen betyder en reduktion på ca. 180 mio. kr. årligt i landingsværdi for dansk fiskeri, når aftalen er fuldt indfaset fra 2025. Dette fordeler sig med næsten 50% på demersale arter, ca. 33 % på pelagiske arter, samt den resterende værdi på industriarter.

Der fastsættes en målsætning om årlige konsultationer om niveauet af fiskerimuligheder på baggrund af den fastsatte kvotefordeling. Der kan i konsultationerne også findes enighed om niveauet af fiskerimulighederne for bestande, der ikke er nævnt i bilag fish.1, samt ske udveksling af fiskerimuligheder. Der skal i tillæg hertil ses på at iværksætte en frivillig mekanisme til udveksling af fiskerimuligheder i løbet af året mellem parterne, særligt hvor én part vurderer at have et overskud af en art. Der kan også i de bilaterale konsultationer fastlægges forvaltningstiltag for de fælles bestande.

Bestande med danske kvoteandele, foreløbig vurdering af ændringen i 2025			
Art (område)	TAC-kode	% ændring i UK andel	% ændring i EU andel
Havtaske (Nordsøen)	ANF/2AC4-C	10%	-44%
Torsk (Nordsøen)	COD/2A3AX4	21%	-19%
Kuller (Nordsøen)	HAD/2AC4.	8%	-29%
Atlantiskandisk sild	HER/1/2-	23%	-7%
Sild (Nordsøen)	HER/4AB.	41%	-12%
Sild (Sydlige Nordsøen og Østlige Engelske Kanal)	HER/4CXB7D	37%	-4%
Kulmule (Nordsøen)	HKE/2AC4-C	197%	-43%
Hestemakrel (Sydlige Nordsø og Østlige Engelske Kanal)	JAX/4BC7D	252%	-32%
Rødtunge og skærising (Nordsøen)	L-W/2AC4-C	8%	-13%
Lange (Nordsøen)	LIN/04-C.	4%	-13%
Lange (Vestlige Farvande)	LIN/6X14.	12%	-6%
Makrel (Nordsøen)	MAC/2A34.	24%	-1%
Sperling (Nordsøen)	NOP/2A3A4.	UK havde ingen kvote	-25%
Mørksej (Nordsøen)	POK/2C3A4	55%	-11%
Tobis (Nordsøen)	SAN/2A3A4.	55%	-1%
Tunge (Nordsøen)	SOL/24-C.	297%	-13%
Pighvar og slethvar (Nordsøen)	T-B/2A4C-4	29%	-5%
Brisling (Engelske Kanal)	SPR/7DE.	60%	-66%
Skader og rokker (Nordsøen)	SRX/2AC4-C	7%	-12%
Blåhvilling (Nordsøen)	WHB/1X14	6%	-1%
Hvilling (Nordsøen)	WHG/2AC4.	39%	-44%

Adgang til fiskeri i hinandens farvande

I tilpasningsperioden, frem til den 30. juni 2026, vurderes den gensidige farvandsadgang som udgangspunkt uændret. Fra den 1. juli 2026 fastlægger aftalen, at parterne skal informere hinanden om ændringer i niveau og betingelser for farvandsadgang. Gensidig farvandsadgang gives dog fortsat efter overgangsperioden, såfremt der er enighed om niveauet af fiskerimulighederne ved de årlige forhandlinger.

Såfremt det ikke er muligt at indgå en aftale mellem parterne senest den 20. december hvert år, skal hver part selv fastsætte sine midlertidige fiskerimuligheder. Til disse midlertidige fiskerimuligheder gives også en tidsbestemt gensidig farvandsadgang, efter tilpasningsperioden. I tilpasningsperioden vurderes der at være fuld farvandsadgang, selvom der ikke måtte være indgået en aftale om fiskerimu-

ligheder. Dette er for eksempel også tilfældet for 2021, hvor gensidig adgang kom i stand ved årsskiftet, selvom fiskerimulighederne endnu ikke var forhandlet på plads mellem parterne. Der gives endvidere en vis adgang til britiske farvande indenfor 6-12 sømil. Adgangen til 6-12 sømil er ikke relevant for danske fartøjer.

Sanktionsmekanismer

Ved tvister mellem parterne på fiskeriområdet er der muligheder for sanktioner. Der er sanktioner knyttet til spørgsmålet om midlertidige fiskerimuligheder, hvor eksempelvis lukning for adgangen til sine farvande giver mulighed for modsvar ved også at lukke adgangen til egne farvande og/eller suspendere toldfriheden for fiskeriprodukter. Modsvaret skal i alle tilfælde være proportionalt med den økonomiske og samfundsmæssige indvirkning. I en situation hvor den ene part vurderer den anden part ikke overholder dele af fiskeriaftalen, kan der ud over lukning af farvande og toldfriheden for fiskeriprodukter også tages yderligere skridt. Hvis anvendelse af farvandslukning og suspension af toldfriheden for fiskeriprodukter således ikke vurderes tilstrækkelig i forhold til den økonomiske og samfundsmæssige effekt af den første parts handling, kan man suspendere toldfriheden for andre produkter. Såfremt dette fortsat ikke er proportionalt til indvirkningen, gives en række andre muligheder for at indføre sanktioner på andre områder af den samlede aftale med undtagelse af blandt andet bestemmelserne om fair konkurrence.

Evaluerings

Fire år efter tilpasningsperiodens afslutning – i 2030 – skal aftalen revideres, herunder skal man se på mulighederne for at kodificere og styrke farvandsadgangen, samt evaluere kvotefordelingen, der er fastlagt i bilagene fish.1-3.

Ophør

Såfremt en part vælger at opsige fiskeriaftalen, så følger det, at indgåede aftaler for indeværende år på fiskeri vil fortsætte året ud. Derudover følger det, at handelsaftalen også ophører, såfremt fiskeriaftalen ophører. Denne kobling skal sikre en løftestang, hvis fiskeriaftalen skal genforhandles.